

5. Балацька А. Сутність фінансового механізму розвитку малого та середнього бізнесу. *Економічний аналіз*. 2020. №30 (1). С. 7-14.

6. Сіренко Н.М., Мікуляк К.А. Бенчмаркінг конкурентоспроможності підприємств аграрного сектору. Міжнародна науково-практична конференція «Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу», м. Київ, 25 травня 2023 року. С. 223-225.

Терянік Д.О.,
здобувачка вищої освіти
Науковий керівник: **Боднар О. А.**,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

СУТЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОСНОВНІ ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ

Фінансова безпека є важливим елементом розгалуженої системи національної безпеки. Згідно з Методичними рекомендаціями щодо розрахунку рівня економічної безпеки України [1], фінансова безпека являє собою «стан фінансової системи країни, за якого створюються необхідні фінансові умови для стабільного соціально-економічного розвитку країни, забезпечується її стійкість до фінансових шоків та дисбалансів, створюються умови для збереження цілісності та єдності фінансової системи країни». Фінансова система є складною економічною категорією, тому, окрім цього визначення, має багато різноманітних роз'яснень, що визначає її актуальність у наукових колах та важливість в управлінні державою. Можна сказати, що фінансова безпека держави являє собою її захищеність від наявних чи потенціальних фінансових загроз задля стабільного функціонування усіх структурних одиниць держави, і ця категорія має особливе місце в для реалізації національних інтересів.

Національна безпека визначає цілісність держави, її функціонування та здатність різних структур виявляти та запобігати появі ризиків благополуччю держави та її населення, вирішувати проблеми, пов'язані із національними інтересами, підтримувати усі сфери державного регулювання у випадках потенційних та наявних загроз окремим елементам функціонування держави, в тому числі економіці. В наш час спостерігається небезпека усім ланкам структури управління, яка веде за собою занепад багатьох елементів національної безпеки. Саме тому зараз є важливо необхідним є забезпечення цілісності держави, в першу чергу

оборони та економіки. Фінансова безпека є складовою економічної, що в свою чергу визначає її ключовим елементом для забезпечення сталості інших елементів національної безпеки.

Фінансову безпеку як економічну науку вивчають у різних рівнях економічного регулювання, а предметом дослідження є всі її складові. Згідно з науковими доробками [2], вона функціонує на мікро-рівні, тобто в діяльності домогосподарств та підприємств, та макро-рівні, де розглядаються всі елементи фінансової безпеки:

- бюджетна – вид фінансової, який забезпечує збалансованість державного бюджету задля виконання покладені на державу обов'язки;

- боргова – забезпечує контроль над зовнішнім та внутрішнім боргами держави задля запобігання боргового навантаження та неспроможності їх погашення;

- грошово-кредитна – тісно пов'язана з регулюванням кредитні кошти для суб'єктів господарювання задля ефективного їх використання для розвитку економіки;

- валютна – забезпечує задовільний стан курсоутворення, інвестиційний потенціал держави, контроль за міжнародним валютним ринком, інтеграцію в світову економічну систему та захищає від ризиків відсутності валютних коштів;

- інвестиційна – є необхідною умовою для забезпечення держави капітальними вкладеннями, яка дозволяє державі здійснювати заходи щодо досягнення необхідного рівня інвестицій для підтримки позитивного платіжного балансу;

- банківська – забезпечується за допомогою раціонального використання ресурсів банківської системи для підтримки економічного зросту держави та усунення загроз чи небезпеки її спаду;

- небанківського фінансового сектору – регулює розвиток страхового та фондового ринку з метою стабільності функціонування фінансових інструментів в грошовому обігу для задоволення потреб суспільства та держави [1, 2].

Згідно наведених характеристик, є цілком сильна взаємозалежність між кожною зі складових фінансової безпеки держави, яка береться при необхідності вирішення важливих на цей момент проблем та усуненні загроз їх виникнення.

Зараз в країні відбуваються події, які дуже сильно впливають на фінансову, економічну та національну безпеку у цілому. І це визначає фінансову безпеку як економічну науку, необхідну для розгляду та застосування у практиці для відновлення економіки, соціальних структур та усіх інших сфер, що підпорядковуються державі та її органам. Це є першочерговим завданням для нашої країни, особливо в воєнний час, коли

повинні бути здійснені необхідні заходи щодо стабілізації кризового стану до допустимого рівня функціонування усіх структурних одиниць управління держави. Фінансова безпека держави допомагає в аналізі та усуненні таких загроз, як інфляційні процеси, дефіцит та профіцит державного бюджету, суттєве боргове навантаження, відплив капіталу за кордон тощо.

Отже, фінансова безпека держави має актуальність та обговорюється наразі у суспільстві. Вважаємо за важливе приділити увагу національним інтересам, забезпечити захищеність усіх ланок національної економіки шляхом перегляду поглядів на визначення та підтримку всіх її складових, приділивши особливу увагу фінансовій безпеці, яка має суттєвий вплив на забезпечення сталості економічної безпеки в усіх її проявах.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України.: Наказ Мінекономрозвитку України від 29.10.2013р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#n9>.

2. Ладюк О. Д. Фінансова безпека: характеристика складників. *Ефективна економіка* 2016. №11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5280>.